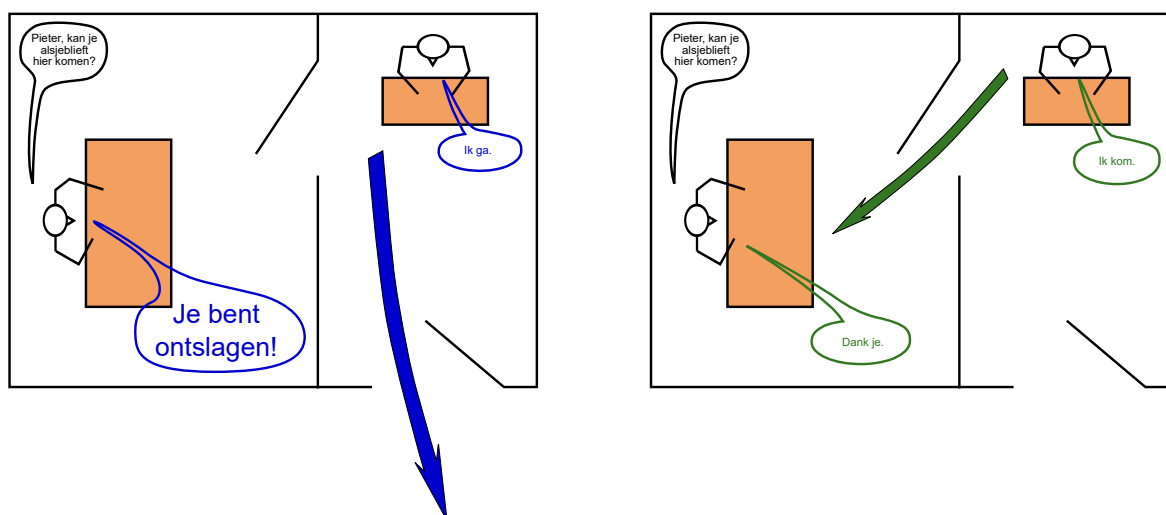

Komen - Gaan

Correct gebruik van de werkwoorden **komen** en **gaan** is moeilijk voor sprekers van Portugees omdat afhankelijk van de context, **komen** en **gaan** een tegenovergestelde richting aangeven dan de overeenkomende woorden in Portugees. In onderstaande illustraties en tekst wordt dit probleem uitgelegd.

Context afhankelijke omkering

Deze context afhankelijke omkering van **komen** en **gaan**, in vergelijking met Portugees, is waarschijnlijk het gevolg van het feit dat het Portugees een voorzetsel heeft dat betekent *daar waar jij (de luisteraar) bent*, terwijl het Nederlands geen voorzetsel met zo'n betekenis heeft. Niet juist gebruik en mogelijk gevolg is te zien in Figuur 1. Juist gebruik is te zien in Figuur 2.

Figuur 1: Ik ga. Je bent ontslagen.

Figuur 2: Ik kom. Dank je.

In antwoord op een verzoek om te komen, communiceert men *daar waar jij bent* door zich in te levven in de persoon die het verzoek doet. Als gevolg is er een omkering in de richting die aangegeven wordt met **komen** en **gaan**. Het antwoord „Ik kom.” betekent ik verplaats me naar waar jij (die het verzoek doet) bent. (Zie Figuur 2.) Het antwoord „Ik ga.” betekent, ik verplaats me naar waar ik en jij niet zijn. (Zie Figuur 1.)

Hoe het niet juist toepassen van deze context afhankelijke omkering van **komen** en **gaan**, kan veroorzaken dat de verzoeker denkt dat het verzoek geweigerd wordt is te zien in de Figuur 1. Dit kan lijden tot onprettige situaties, zoals geïllustreerd.

Meebrengen, meenemen, halen

Dezelfde context afhankelijke omkering gebeurt ook met de uitdrukkingen **meebrengen** wat betekent, *komen en iets of iemand bij hebben* en met **meenemen** wat betekent, *gaan en iets of iemand bij hebben*.

Hoi Suzanne. Ik heb je vulpen gevonden. Je wasnet weg toen ik hem zag. Als ik morgen naar je toe kom om aan het project te werken, dan zal ik hem **meebrengen**.

(A) Kan ik vanmiddag je computer gebruiken?

(B) Nee, sorry, dat kan niet. Ik moet hem **meenemen** naar mijn werk omdat ik een presentatie moet geven die op mijn computer staat.

Wegbrengen betekent, *iets of iemand vervoeren die ergens naar toe moet*. Het verschil is dat bij **meenemen** iemand sowieso in die richting gaat. Bij **wegbrengen** is het brengen de rede dat de persoon gaat.

(A) Hoe laat vertrekt je vliegtuig?

(B) Om drie uur 's ochtends in de nacht.

(A) Weet je al hoe je naar het vliegveld gaat? Wil je dat ik je **wegbreng**? (B) Oh, ja graag. Dat zou fijn zijn.

Meebrengen en **Wegbrengen** kunnen soms afgekort worden tot **brengen** maar dat kan alleen als de context duidelijk genoeg aangeeft of het gaat om **meebrengen** of **wegbrengen**.

Oh! Is het al zo laat?

Ik ben bang dat ik de trein ga missen, zelfs als ik de bus neem.

Oh, maak je geen zorgen. Ik **breng** je wel met de auto naar het station.

Als het nodig is om ergens naartoe te gaan om daarna met iets of iemand terug te komen, dan kan **halen** of **ophalen** gebruikt worden.

Jantje wil niet naar huis komen. Kun je hem gaan **halen**?

Piet komt morgen om drie uur aan op Schiphol. Kun je hem gaan **ophalen**?

Inleven in de ander

Het idee van zich inleven in de situatie en plaats van de ander kan ook helpen om de juiste keuze te maken tussen **komen**, **gaan**, **meebrengen** en **meenemen**,

als de plaats waar het om gaat is waar geen van de sprekers is op het moment van het verzoek of voorstel doen. Dit kan gebeuren bij het afspreken om ergens naar toe te gaan en te beslissen waar elkaar te ontmoeten.

Hier volgen een paar mogelijkheden om af te spreken op een andere plaats dan waar een van de sprekers is. Allen zijn mogelijk maar er zijn kleine verschillen in de connotaties.

Gisteren kwam ik Julia tegen. Ze wil naar het openluchtmuseum gaan. Heb je zin om met mee te **gaan**?

Uitleg: We **gaan** samen naar het openluchtmuseum. De focus van de communicatie ligt op de plaats waar we elkaar kunnen ontmoeten en vanwaar we samen naar het museum gaan.

Zullen we afspreken bij Margriet om aan het project te werken? Ik ga ook bij haar eten. Wanneer denk dat je kunt **komen**?

Uitleg: Ik zal rond etenstijd bij Margriet zijn en we kunnen wachten tot je naar ons daar komt om aan het project te werken. Dat is waarom het woord **komen** is gebruikt.

We gaan over twee weken kamperen. Marian heeft een busje en wil ons **wegbrengen**. We vertrekken zaterdag ochtend bij haar zodra iedereen er is maar uiterlijk tien uur. Dus, als je mee wilt moet je voor tien uur naar Marian **komen**.

Alternatieve uitdrukkingen

Het probleem van verwisselen van **komen** en **gaan** kan voorkomen worden door alternatieve uitdrukkingen te gebruiken zoals de volgende.

Wanneer kunnen we je daar verwachten?
Wanneer denk je dat je daar kan zijn?

We gaan over twee weken kamperen. Marian heeft een busje en wil ons **wegbrengen**. We vertrekken zaterdag ochtend bij haar zodra iedereen er is maar uiterlijk tien uur. Dus, als je mee wilt moet je voor tien uur bij Marian zijn.

Het zijn heel normale uitdrukkingen voor dergelijke situaties.

Deze tekst is gratis beschikbaar via:

<http://www.tonvanhattum.com.br/material/KomenGaan-ContextAfhOmk.pdf>

Een Engelse versie is beschikbaar via:

http://www.tonvanhattum.com.br/material/ComeGo-partial_inversion.html